

Kansallinen ennallistamissuunnitelma

EATR1: yhteisen esityksen valmistelun periaatteet

Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Teemaryhmä 1: Maa- ja sisävesiluontotyytit sekä lajien elinympäristöt (4 art.) päätavoite

Jäsenvaltioiden on varmistettava:

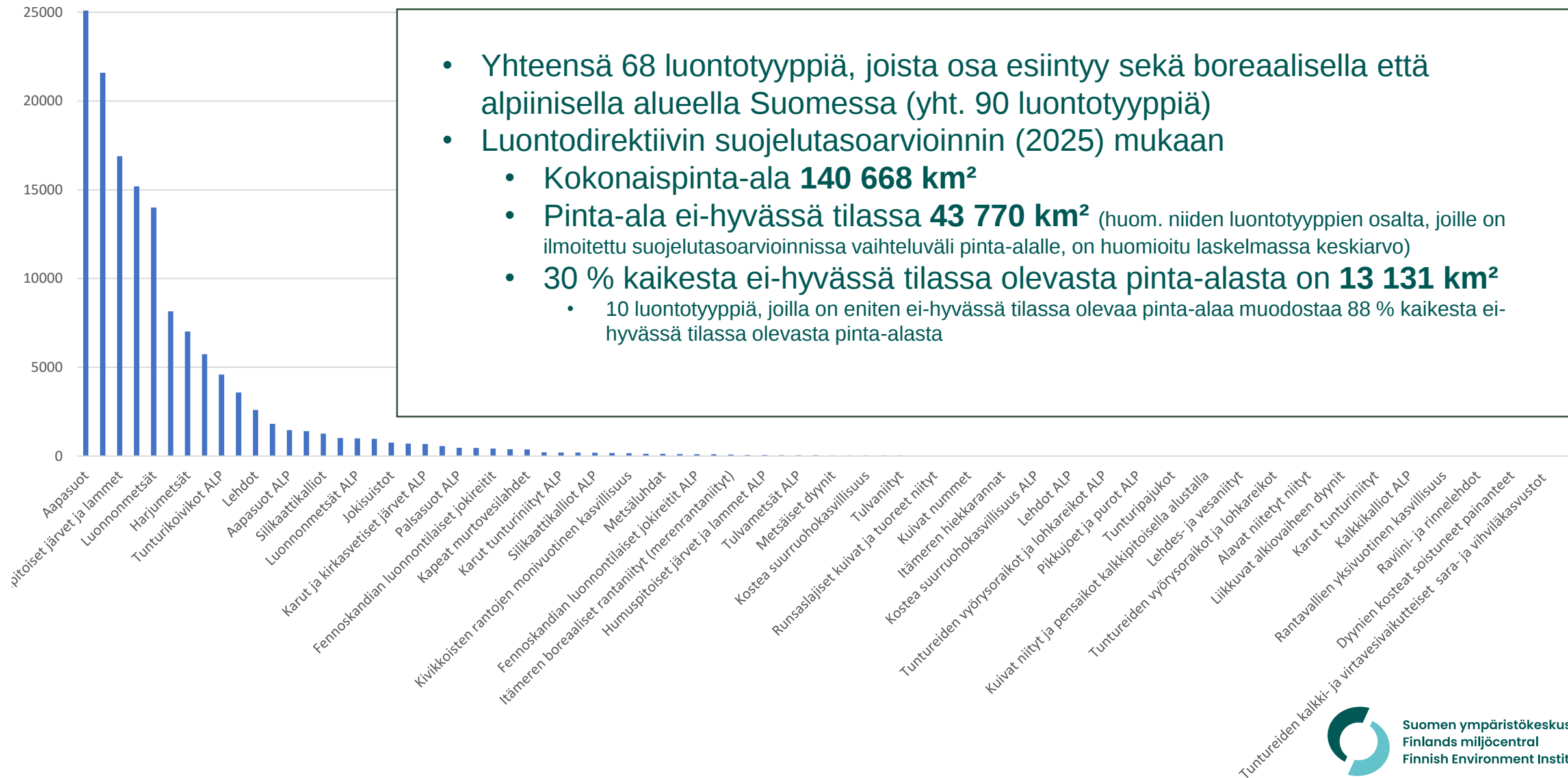
- a) Liitteessä I lueteltujen **luontotyyppien**, eli direktiiviluontotyyppien, osalta hyvässä tilassa olevan pinta-alan lisääntyminen, kunnes vähintään 90 % on hyvässä tilassa ja saavutetaan kunkin luontotyyppin suotuisa viiteala jäsenvaltion kullakin luonnonmaantieteellisellä alueella
 - b) Kasvava kehityssuunta kohti luonto- ja lintudirektiivin **lajien** elinympäristöjen riittävää laatua ja määrää jotta niiden suotuisa suojelutaso on mahdollista saavuttaa
- Tavoitevuosi 2050 + välitavoitteet vuosille 2030 ja 2040

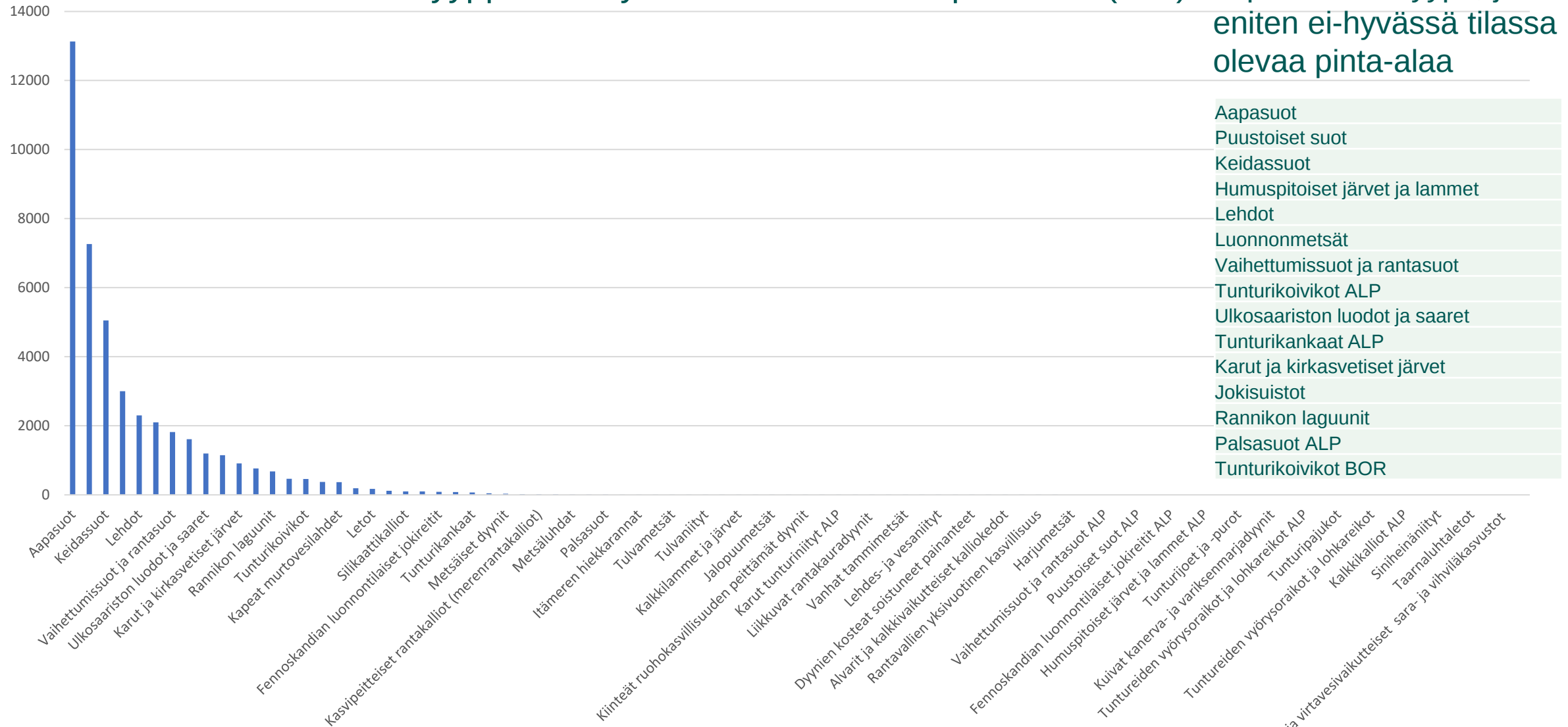
Ennallistamisasetuksen luontotyyppitavoitteet 2030 mennessä

- **Tila:** 30 % ei-hyvässä tilassa olevasta luontotyyppipinta-alasta (kaikki luontotyypit yhdessä) ennallistamistoimien piiriin v. 2030 mennessä
- **Palautettava lisäpinta-ala:** 30 % palautettavasta lisäpinta-alasta toimenpiteiden piiriin v. 2030 mennessä (luontotyyppiryhmäkohtainen tavoite)
- **Tuntematon pinta-ala:** 90 % kaikesta tuntemattomassa tilassa olevasta luontotyyppipinta-alasta tunnettava v. 2030 mennessä
- Estetään luontotyyppien (ja lajien elinympäristöjen) merkittävä heikentyminen

Luontodirektiivin luontotyyppien kokonaispinta-alat (km²)

Luontodirektiivin luontotyyppien ei-hyvässä tilassa olevat pinta-alat (km²)

Luontotyyppipinta-ala ei-hyvässä tilassa yhteensä **43 770 km²** (huom. niiden luontotyyppien osalta, joille on ilmoitettu suojelutasoarvioinnissa vaihteluväli pinta-alalle, on huomioitu laskelmassa keskiarvo)

Tilan parantaminen (ei-hyvässä tilassa olevan pinta-alan ennallistaminen)

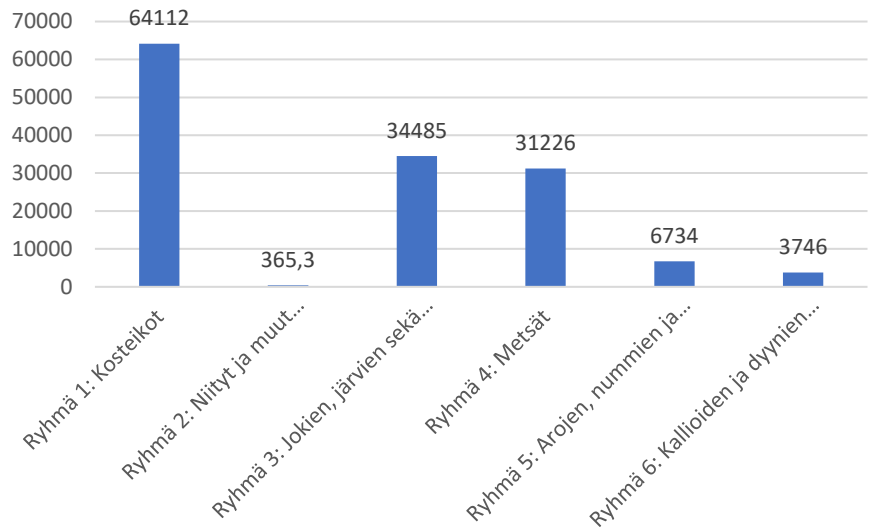
Luontotyyppiryhmä

Suojelutasoarviointiin perustuva esitys nk. ”maksimivaihtoehto”

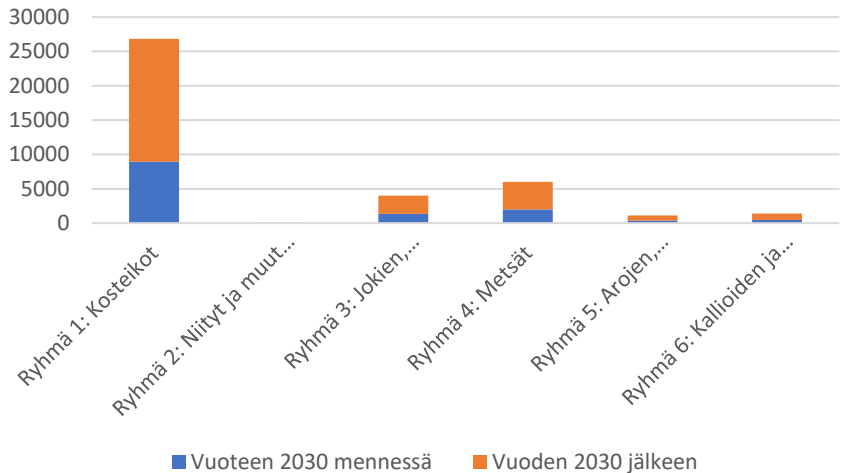
	Kokonais pinta-ala, km2 MIN	Kokonais pinta-ala, km2 MAX	Kokonais pinta-ala, km2 (ka)	Ei-hyvä pinta-ala, km2 MIN	Ei-hyvä pinta-ala, km2 MAX	Ei-hyvä pinta-ala, km2 (ka)	Tilan parantaminen (30 %) (ka)	Tilan parantaminen (60 %) (ka)	Tilan parantaminen (90 %) (ka)	Tilan parantaminen (Art 4(2) poikkeus kanssa %)
Ryhmä 1: Kosteikot	63243	64981	64112	29071	30535	29803	8941	17882	26822	25508-26684 0,3
Ryhmä 2: Niityt ja muut laidunalueiden luontotyypit			365,3	19,2	19,4	19,3	5,8	11,6	17,4	0,3
Ryhmä 3: Jokien, järvien sekä tulva- ja ranta-alueiden luontotyypit	34468	34503	34485			4463	1339	2678	4017	3626 0,3
Ryhmä 4: Metsät	31224	31228	31226	5828	7560	6694	2008	4017	6025	0,3
Ryhmä 5: Arojen, nummien ja pensaikkojen luontotyypit			6734	1219	1220	1220	366	732	1098	0,3
Ryhmä 6: Kallioiden ja dyynien luontotyypit	3707	3784	3746	1526	1615	1571	471	942	1414	0,3
yhteensä			140668			43770	13131	26262	39393	0,3

Huom. Luvut eivät tässä kumulatiivisia

Luontotyyppiryhmäkohtaiset kokonaispinta-
alat (km²)

Luontotyyppiryhmäkohtainen
ennallistamistarve v. 2030 ja 2050 mennessä
(km²)

Luontotyyppien palauttaminen (suojelutasoarviointi 2025)

Luontotyyppiryhmä	Maksimivaihtoehto (palautettava kokonaispinta-ala, km²) vuoteen 2050 mennessä	Maksimivaihtoehto (30 % palautettava pinta-ala, km² v. 2030 tavoite)	Lisätietoja: mm. luontotyypit, joista palautettava pinta-ala muodostuu
Kosteikot (rannikko ja sisämaa: sis. suot, meriluontotyypit):	Meri: - Suo: 1850-3260 km², keskiarvo: 2555 km²	Meri: - Suo: 766,5 km²	- Palautettava ala koostuu lähes kokonaan puustoisten soiden pinta-alasta, 1850-3260 km² puustoisia soita 0,08 km² huurresammallähteitä Vaihettumis- ja rantasoiden, lettojen ja metsäluhtien osalta palauttamistarvetta, mutta arviot jääneet tuntemattomiksi
Jokien, järvien sekä tulva- ja ranta-alueiden luontotyypit:	298 km²	89,4 km²	Palautettava ala koostuu kostea suurruohokasvillisuus ja tulvaniityt luontotyyppien pinta-alasta, eivät varsinaisia sisävesiluontotyyppejä, vaan pebi-ryhmän luontotyyppien palauttamista 20 km² kostea suurruohokasvillisuus 278 km² tulvaniityt Tulvametsien osalta palauttamistarvetta, mutta arvio jäänyt tuntemattomaksi
Niityt ja muut laidunalueet:	4832,5 km²	1449,6 km²	Yht. 10 perinnebiotooppeihin kuuluvaa luontotyyppiä, jotka tarvitsevat palauttamista Suurin osa hakamaiden ja kaskilaitumien palauttamista, 3960 km², merenrantaniittyjen 491 km², myös hyvin pienialaisia luontotyyppejä
Metsät:	23000 km²	6900 km²	Boreaalisten luonnonmetsien palauttaminen, 23000 km² Lisäksi pienialaiset jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, vanhat tammimetsät ja maankohoamisrannikon primäärisuksessiometsät tarvitsevat palauttamista, suojelutasoarvioinnissa FRA tuntematon.
Arojen, nummien ja pensaikkojen luontotyypit:	Ei palautettavaa pinta-alaa	Ei palautettavaa pinta-alaa	Ei palautettavaa pinta-alaa
Kallioiden ja dyynien luontotyypit:	4,18 km²	1,25 km²	Palauttamista tarvitsevat avoimet dyyniluontotyypit, Itämeren hiekkarannat, kalkkikalliot Metsäiset dyynit ja kuivat kanerva- ja variksenmarjadyynit: FRA suojelutasoarvioinnissa oli tuntematon

Luontotyyppien tuntemattomassa tilassa oleva pinta-ala

- Tuntemattomassa tilassa olevaa pinta-alaa raportoitu suojelutasoarvioinnissa yhteensä 29 luontotyyppille (ALP/BOR)
- Tuntemattomassa tilassa oleva pinta-ala voi olla useilla luontotyypeillä ei-hyvässä tilassa, mikä kasvattaa tulevaisuudessa (2030 jälkeen) ennallistamisen tarvetta
- Keskeisimmät huomiot:
 - Harjumetsien tuntemattomassa tilassa oleva pinta-ala on suuri
 - Puustoisten soiden tuntematon pinta-ala
 - Perinnebiotooppeihin kohdistuu useita tietopuutteita
 - Pienvesiin liittyvät tietopuutteet
- Tietopuutteiden paikkaamiseen liittyvät tarpeet ja niiden huomioiminen näkyviin TR1 ehdottamissa toimenpiteissä

Top 12 eniten tuntemattomassa tilassa olevaa pinta-alaa (km²)

Harjumetsät	6899
Puustoiset suot	4450
Humuspitoiset järvet ja lammet	2800
Karut ja kirkasvetiset järvet	2550
Vaihettumissuot ja rantasuot	460
Metsäluhdut	131
Luontaisesti runsasravinteiset järvet	52
Kostea suurruohokasvillisuus	36,56
Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	10
Kostea suurruohokasvillisuus	9,5
Tulvaniityt	9,4
Hakamaat ja kaskilaitumet	6

Vaihtoehtotarkastelu 30 % ennallistamistavoitteelle 2030

- Taustavaihtoehdot
 1. Suojelutasoarviointiin perustuva esitys ”tasaisesti kaikkea”
 2. Vaihtoehto: ”hehtaarien maksimointi”
 3. Vaihtoehto: ”pienet ensin”
- Ns. tasapainotetut vaihtoehdot
 - 2-3 kpl

Suojelutasoarviointiin perustuva esitys ”tasaisesti kaikkea”

- Luonnontieteellinen maksimivaihtoehto
- Ennallistamisasetuksen mukainen
- Pohjalla suojelutasoarvioinnin (2025) kokonaispinta-alat ja suotuisat viitealat
- Luontotyypeistä ennallistetaan ja palautetaan tasaisesti kaikkia 30 % vuoteen 2030 mennessä, (60 % v. 2040 ja 90 % v. 2050 mennessä)

Muut taustavaihtoehdot

Pienet ensin -vaihtoehto

- Luontotyypeistä priorisoidaan pienialaisia, harvinaisia ja uhanalaisia
- Pienialaisia luontotyyppejä erityisesti kalliot ja dyynit -ryhmässä sekä niityissä

Isot hehtaarit -vaihtoehto

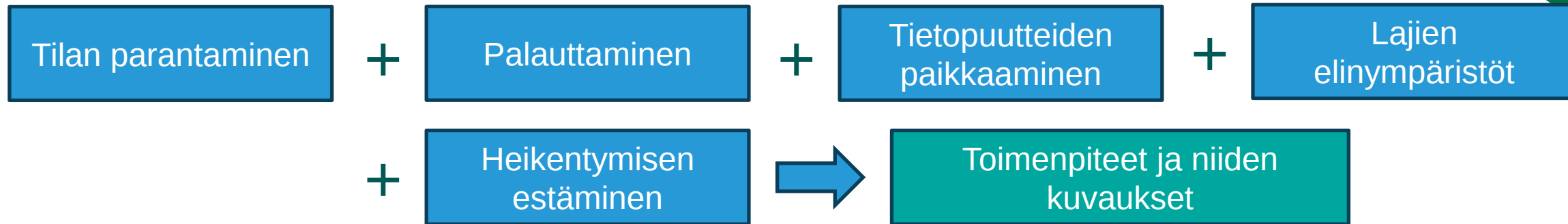
- Luontotyypeistä priorisoidaan laaja-alaisia luontotyyppejä, joiden ennallistamisella ja palauttamisella on mahdollista saattaa hyvään tilaan laajoja alueita eli tavoite on kasvattaa ennallistettavaa pinta-alaa mahdollisimman paljon
- Hyvin isoja pinta-aloja erityisesti suo- ja vesiluontotyypeissä
- Jätetään pienialaisia luontotyyppejä kokonaan pois v. 2030 tavoitteista ja tavoitellaan niiden parantamista vasta myöhemmin

Periaatteet tasapainotetuille ratkaisuille v. 2030 mennessä

- Luontotyypeistä priorisoidaan sekä pienialaisia että laaja-alaisia luontotyyppejä ja pyritään samalla kohti tasapainoista ja toteutuskelpoista ratkaisua
- Luontotyyppejä voidaan priorisoida erilaisin perustein:
 - Huomioidaan kustannukset, toteutettavuus ja realismi resurssien suhteen
 - Natura-painotus: priorisoidaan ne luontotyypit, joiden tilaa voidaan parantaa suurella pinta-alalla Natura-alueilla v. 2030 mennessä
 - Suotuisalla suojelutasolla olevista luontotyypeistä ei huomioida lainkaan ei-hyvässä tilassa olevan pinta-alan osuutta
 - Uhanalaisuus: priorisoidaan uhanalaiset ja epäsuotuisalla suojelutasolla (U2) olevat luontotyypit tai EU-tasolla priorisoidut eli erittäin tärkeiksi arvioidut luontotyypit
 - Lajien elinympäristöjen huomioiminen: voidaan priorisoida niitä luontotyyppejä, joilla synergioita kaikkein eniten tilan parantamista tarvitseviin lajien elinympäristöihin
 - Alueellinen näkökulma huomioidaan toimeenpanossa
 - Tarkastellaan elinympäristökohtaisten pienryhmien esitysten eri vaihtoehtoja
 - **Suoluontotyypit dominoivat joka tapauksessa – mahdotonta saavuttaa v. 2030 30 % tilan parantamisen tavoitetta ilman laajamittaista soiden ennallistamista!**

Pinta-alatavoitteiden kokonaisuus

- Valitaan toimenpiteet, jotka ovat vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat pinta-alatavoitteiden saavuttamisessa

Kiitos!